

Präster och diakoner löper störst risk att drabbas av stressrelaterad ohälsa och utmattningssyndrom visar studie från Försäkringskassan

Präster och diakoner inom Svenska kyrkan är de två yrkesgrupper i Sverige som löper störst risk att bli långtidssjukskrivna på grund av stressrelaterad ohälsa och utmattningssyndrom.

Allra största risken för långtidssjukskrivning löper kyrkoherdarna, de präster som är de högsta cheferna i församlingarna.

Det visar Försäkringskassans mycket omfattande studie – Sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser - där man granskat 429 olika yrken i Sverige kopplat till sjukfrånvaro.

-Det är mycket, mycket oroande att gruppen kyrkoherdar i Svenska kyrkan tillsammans med övriga präster och diakoner visar sig vara de yrkesgrupper i Sverige med störst risk att bli långtidssjukskrivna på grund av stressrelaterad ohälsa och utmattningssyndrom, säger Bror Holm, ordförande för Kyrkans Akademikerförbund och fortsätter.

-Tidigare studier från Försäkringskassan har visat att såväl präster som diakoner utsätts för en mycket hög risk att bli långtidssjukskrivna på grund av stress och utmattning. Nu måste Svenska kyrkan som arbetsgivare kavla upp ärmarna och ta ett större ansvar för att förbättra prästers och diakoners arbetsituation.

De diagnoser som studerats i Försäkringskassans rapport 2020 är reaktion på svår stress respektive utmattningssyndrom. När det gäller reaktion på svår stress ligger kyrkoherdarna i topp med den högsta risken på 1,53, tätt följd av övriga präster på andra plats med en förhöjd risk på 1,40, (jämfört med ett normalvärde på 1,0). Kyrkoherdarna löper också den största risken när det gäller utmattningssyndrom.

Yrkesgruppen diakoner inom Svenska kyrkan visar på samma mönster som prästerna - diakonerna har en högre risk än präster som inte är chefer när det gäller utmattningssyndrom. Vad gäller risk för reaktion på svår stress hos diakoner ligger dessa på tredje plats.

Motsvarande undersökning som genomfördes av Försäkringskassan 2014 visade redan då att präster och då framför allt kvinnliga präster inom Svenska kyrkan var den yrkesgrupp i Sverige som löpte störst risk att bli långtidssjukskrivna på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa.

- Riskerna i arbetsmiljön för dessa grupper måste tas på allvar såväl av församlingar som Svenska kyrkan i stort. Både präster och diakoner ingår i gruppen kontaktyrken som arbetar med människor men andra riskfaktorer bidrar också såsom obetald beredskap, ständig tillgänglighet – även på

fritid och under semester. En belastande arbetsmiljö i ett bristyrke med mycket helgarbete och snåriga arbetstidsregler som innebär svårigheter att få ut inarbetad tid och semester, säger Bror Holm och tillägger

- Ytterligare faktorer som bidrar till dålig arbetsmiljö för kyrkoherdar är ofta förekommande konflikter med kyrkoråd som ofta slutar i utköp.

Försäkringskassan konstaterar i rapporten att prästyrket är ett exempel på yrke där kvinnor har högre sjukfrånvaro än förväntat både generellt och i psykiatrisk diagnos. I rapporten konstateras också att sjukfallslängden har ökat över tid i Sverige och att psykisk ohälsa är främsta orsaken till längre sjukfrånvaro. Försäkringskassan drar slutsatsen att den ökade förekomsten av utmattningssyndrom kan vara en viktig orsak till ökad sjukfallslängd för psykiatriska diagnoser. Utmattningssyndrom innebär sjukfall på upp till ett halvår jämfört med akuta stressreaktioner som varar drygt en månad.

Länk till Försäkringskassan studie:

<https://www.forsakringskassan.se/download/18.7fc616c01814e179a9f329/1656660446139/sjukfrnvaro-i-psykiatriska-diagnoser-socialforsakringsrapport-2020-8.pdf>

För ytterligare information kontakta:

Vibeke Hammarström, förbundsdirektör, 072-721 95 72 eller vibeke.hammarstrom@kyrka.se

Katarina Pohjanen Larsson, presskontakt, 072-721 95 76 eller katarina.p.larsson@kyrka.se

Johan Engvall, pressansvarig, 070-832 04 07 eller 0485-77099 eller johan.engvall@kyrka.se